

**PROTOKOLO IZVAJANJU ALPSKE KONVENCIJENA
PODROČJU PROMETA**

PROTOKOL “PROMET”

Preambula

Republika Avstrija

Republika Francija

Republika Italija

Kneževina Lihtenštajn

Kneževina Monako

Zvezna republika Nemčija

Republika Slovenija

Švicarska konfederacija

kot tudi

Evropska skupnost,

so se

v skladu s svojimi nalogami na osnovi Konvencije o varstvu Alp (Alpska konvencija) z dne 7. novembra 1991 in da bi zagotovile celovito politiko varstva in trajnostnega razvoja alpskega prostora,

zaradi izpolnjevanja svojih obveznosti iz drugega in tretjega odstavka 2. člena Alpske konvencije,

zavedajoč se, da zaobsega alpski prostor območje, ki ga označujejo posebno občutljivi ekosistemi in krajine ali geografske in topografske razmere, ki povečujejo obremenitev s škodljivimi snovmi in hrupom, ali edinstveni naravni viri ali edinstvena kulturna dediščina,

zavedajoč se, da se bodo zaradi povečane integracije trgov, družbenega in gospodarskega razvoja ter preživljanja prostega časa brez ustreznih ukrepov nadalje povečevali promet in obremenitve okolja zaradi prometa,

prepričane, da mora imeti tamkajšnje prebivalstvo možnost opredeliti svoje lastne zamisli o družbenem, kulturnem in gospodarskem razvoju ter sodelovati pri njihovem uresničevanju v okviru veljavne ureditve,

zavedajoč se, da vplivi prometa niso okoljsko nevtralni in da povzročajo obremenitve okolja zaradi prometa vedno večje ekološke, zdravstvene in varnostnotehnične obremenitve in tveganja, ki zahtevajo skupno ukrepanje,

zavedajoč se, da so potrebni pri prevozu nevarnega blaga okrepljeni ukrepi za zagotovitev varnosti,

zavedajoč se, da je potrebno obsežno opazovanje, raziskovanje, informiranje in svetovanje, da bi se ponazorile povezave med prometom, zdravjem, okoljem in gospodarskim razvojem ter povečalo razumevanje za potrebo po zmanjšanju obremenitev okolja,

zavedajoč se, da prometna politika v alpskem prostoru, usmerjena v načela trajnosti, ni samo v interesu alpskega, temveč tudi zunajalpskega prebivalstva in je nujno potrebna tudi za zavarovanje Alp kot življenjskega, naravnega in gospodarskega prostora,

zavedajoč se, da je na eni strani današnji potencial nosilcev prometa delno le nezadostno izkoriščen in da se na drugi strani le nezadostno upošteva pomen infrastruktur za okolju prijazne prevozne sisteme, kot so železnica, plovba in kombinirani sistemi kot tudi transnacionalna kompatibilnost in operabilnost različnih prometnih sredstev in da je zato potrebno optimirati te prevozne sisteme z bistveno krepitvijo omrežij znotraj in zunaj Alp,

zavedajoč se, da so prostorskoplanske in gospodarskopolitične odločitve znotraj kot tudi zunaj Alp izrednega pomena za razvoj prometa v alpskem prostoru,

v prizadevanju, da bi odločilno prispevale k trajnostnemu razvoju kot tudi k izboljšanju kakovosti življenja in zaradi tega zmanjšale promet, bodo urejale potek prometa na okolju prijazen način in povečevale uspešnost in učinkovitost obstoječih prometnih sistemov,

prepričane, da je potrebno med seboj uskladiti gospodarske interese, družbene zahteve in okoljske potrebe,

ob upoštevanju bilateralnih in multilateralnih sporazumov pogodbenic z Evropsko skupnostjo, predvsem na področju prometa,

prepričane, da se določeni problemi lahko razrešijo le čezmejno in s skupnim ukrepanjem alpskih držav,

sporazumele kot sledi:

I. POGLAVJE

Splošne določbe

1. člen

Cilji

1. Pogodbenice se zavezujejo k trajnostni prometni politiki, ki
 - a) zmanjšuje obremenitve in tveganja na področju znotrajalpskega in čezalpskega prometa na mero, ki je sprejemljiva za ljudi, živali in rastline kot tudi za njihove življenjske prostore, med drugim z večjo preusmeritvijo prometa, zlasti tovornega prometa, na železnico predvsem z vzpostavitvijo primernih infrastruktur in trgu prilagojenih stimulacij;
 - b) prispeva z med seboj usklajeno prometno politiko pogodbenic, ki zaobsega vse nosilce prometa, k trajnostnemu razvoju življenjskega in gospodarskega prostora kot osnove za življenje v alpskem prostoru živečega prebivalstva;
 - c) prispeva k temu, da se zmanjšajo in kolikor mogoče preprečijo vplivi, ki ogrožajo vlogo in vire alpskega prostora, katerega pomen seže prek njegovih meja, kot tudi varstvo njegovih kulturnih dobrin in sonaravnih krajin;
 - d) zagotavlja znotrajalpski in čezalpski promet s povečanjem uspešnosti in učinkovitosti prometnih sistemov in s spodbujanjem okolju in virom prijaznih nosilcev prometa ob ekonomsko sprejemljivih stroških;
 - e) zagotavlja fair konkurenčne pogoje med posameznimi nosilci prometa.

2. Pogodbenice se zavezujejo, da bodo razvijale področje prometa z upoštevanjem načela preventive, preprečevanja in povzročitelja.

2. člen

Določitve pojmov

V smislu tega Protokola pomenijo:

"čezalpski promet": promet s ciljem in izvorom zunaj alpskega prostora;

"znotrajalpski promet": promet s ciljem in izvorom v alpskem prostoru (notranji promet), vključno s prometom s ciljem ali izvorom v alpskem prostoru;

"sprejemljive obremenitve in tveganja": obremenitve in tveganja, ki jih je potrebno v postopkih presoje vplivov na okolje in analizah tveganj opredeliti s ciljem, da se zaustavi nadaljnja porast obremenitev in tveganj in da se le-te po potrebi zmanjšajo z ustreznimi ukrepi tako pri novogradnjah kot tudi pri obstoječih infrastrukturah, ki pomembno vplivajo na prostor;

"eksterni stroški": stroški, ki jih ne krijejo uporabniki dobrin ali storitev. Zaobsegajo stroške za infrastrukturo, ki se ne zaračunavajo uporabnikom, stroške za onesnaževanje okolja, hrup ter osebno in gmotno škodo, ki jo povzroča promet;

"velike novogradnje ali bistvene spremembe ali rekonstrukcije obstoječih prometnih infrastruktur": infrastrukturni projekti, ki imajo takšen vpliv, da je zanje potrebno v skladu s pravnimi predpisi o PVO-ju ali v skladu z določbami mednarodnih sporazumov opraviti presoje vplivov na okolje;

"ceste višjega reda": vse avtoceste in večpasovne, izvennivojske ali po učinkovitosti prometa podobne ceste;

"cilji kakovosti okolja": cilji, ki opisujejo želeno stanje okolja z upoštevanjem ekosistemskih povezanosti. Navajajo materialno, prostorsko in časovno opredeljene kakovosti varovanih naravnih in kulturnih prvin, ki jih je moč po potrebi ažurirati;

"standardi kakovosti okolja": konkretna ocenjevalna merila za doseg ciljev kakovosti okolja; za določene parametre opredeljujejo zelene rezultate, postopek merjenja ali okvirne pogoje;

"okoljski kazalci": okoljski kazalci merijo ali ocenjujejo stanje obremenitve okolja in utemeljujejo prognoze o njihovem razvoju;

"načelo preventive": tisto načelo, po katerem se ukrepi za preprečevanje, obvladovanje ali zmanjševanje hudih ali nepopravljivih vplivov na zdravje in okolje ne smejo odložiti z utemeljitvijo, da znanstvene raziskave še niso dokazale jasne vzročne povezave med zadevnimi vplivi na eni strani in njihovo potencialno škodljivostjo za zdravje in okolje na drugi strani;

"načelo povzročitelja": vključno z zaračunavanjem posledic je tisto načelo, po katerem bremenijo stroški za preprečevanje, obvladovanje in zmanjševanje obremenitve okolja ter za saniranje okolja povzročitelja. Povzročitelji morajo, kolikor je to mogoče, kriti celotne stroške vplivov prometa na zdravje in okolje;

"presoja smotrnosti": postopek presoje v skladu z nacionalno zakonodajo pri planiranju velikih novogradenj ali pomembnejših sprememb ali rekonstrukcij obstoječih prometnih infrastruktur, ki zaobsega presoje v zvezi s prometnopolitično nujnostjo kot tudi prometne, ekološke, ekonomske in socialnokulturne vplive.

3. člen

Trajnostni promet in mobilnost

1. Da bi razvijale promet v okvirnih pogojih trajnosti, se pogodbenice zavezujejo, da bodo z med seboj usklajeno okoljsko in prometno politiko za omejitev obremenitev in tveganj, ki jih povzroča promet,

- a) tako upoštevale okoljske zadeve, da
 - aa) se bo poraba virov zmanjšala na mero, ki se bo gibala kolikor mogoče znotraj sposobnosti naravne reprodukcije;
 - bb) se bo sproščanje škodljivih snovi zmanjšalo na mero, ki ne bo presegala obremenljivosti prizadetih okoljskih medijev;
 - cc) se bo vnos škodljivih snovi v okolje omejil na mero, ki bo preprečila negativne vplive na ekološke strukture in naravne cikle;
- b) tako upoštevale socialne zadeve, da
 - aa) bo omogočena dostopnost do ljudi, delovnih mest, dobrin in storitev na okolju prijazen kot tudi učinkovit način, ki bo varčeval z energijo in prostorom, ter zagotovljena zadostna osnovna oskrba;
 - bb) ne bo ogroženo zdravje ljudi in da se bo zmanjšala možnost okoljskih nesreč, kot tudi število in težavnost nesreč;
- c) tako upoštevale gospodarske zadeve, da
 - aa) se bo povečala rentabilnost prometa in internalizirali eksterni stroški;
 - bb) se bo spodbujala optimalna izkoriščenost obstoječe infrastrukture;
 - cc) bodo zagotovljena delovna mesta konkurenčno sposobnih obratov in podjetij v posameznih gospodarskih sektorjih;
- d) bo zaradi posebne topografije Alp sprejela okrepljene ukrepe za varstvo pred hrupom.

2. V skladu z veljavnimi nacionalnimi in mednarodnimi pravnimi predpisi na področju prometa se pogodbenice zavezujejo, da bodo razvijale nacionalne, regionalne in lokalne cilje, strategije in ukrepe, ki

- a) upoštevajo različne naravnoprostorske, gospodarske in socialnokulturne danosti kot tudi različne potrebe;
- b) s kombinacijo ekonomskih instrumentov, ukrepov urejanja prostora in planiranja prometa omejujejo razširjanje obremenitev okolja zaradi prometa.

4. člen

Upoštevanje ciljev v politiki na drugih področjih

1. Pogodbenice se zavezujejo, da bodo upoštevale cilje tega Protokola tudi v svoji politiki na drugih področjih.

2. Pogodbenice se zavezujejo, da bodo perspektivno in retrospektivno preverjale vplive politik, strategij in zasnov na drugih področjih na področje prometa.

5. člen

Sodelovanje teritorialnih skupnosti

1. Pogodbenice spodbujajo mednarodno sodelovanje med pristojnimi inštitucijami, da bi čezmejno dosegle čim boljše in med seboj usklajene rešitve.

2. Vsaka pogodbenica določi v okviru svoje veljavne ureditve najprimernejšo raven usklajevanja in sodelovanja med inštitucijami in teritorialnimi skupnostmi, ki jih to neposredno zadeva, z namenom, da spodbudi skupno odgovornost, zlasti da izkoristi in razvija sinergijo pri izvajanju prometne politike ter iz tega izhajajočih ukrepov.

3. Teritorialne skupnosti, ki jih to neposredno zadeva, sodelujejo v različnih fazah priprave in uresničevanja te politike in ukrepov ob upoštevanju svojih pristojnosti v okviru veljavne ureditve.

6. člen

Strožji nacionalni pred Zpisi

Pogodbenice lahko s pridržkom določb veljavnih mednarodnih dogovorov sprejmejo zaradi določenih, predvsem naravnoprostorskih danosti, ali iz razlogov zdravja, varnosti in varstva okolja za zaščito okoljsko senzibilnega alpskega prostora ukrepe, ki so strožji od ukrepov, predvidenih v tem Protokolu.

II. POGLAVJE

Posebni ukrepi

A) Strategije, zasnove, planiranje

7. člen

Splošna prometnopolitična strategija

1. V interesu trajnosti se pogodbenice zavezujejo, da bodo udejanjale racionalno in varno odvijanje prometa v prometnem omrežju, ki bo čezmejno med seboj usklajeno, in ki bo
 - a) med seboj usklajevalo nosilce prometa, prometna sredstva in zvrsti prometa, kot tudi dajalo prednost intermodalnosti;
 - b) čim bolj izkoriščalo obstoječe prometne sisteme in infrastrukture v alpskem prostoru, med drugim z uporabo telematike, ter zaračunavalo povzročitelju eksterne stroške in stroške infrastrukture, diferencirane po obremenitvah;
 - c) z ukrepi urejanja prostora in s strukturnimi ukrepi vplivalo na promet v korist preusmeritve prevoznih storitev v potniškem in tovornem prometu na okolju prijaznejša prometna sredstva in dajalo prednost intermodalnim prevoznim sistemom;
 - d) zajelo in izkoristilo potencialne za zmanjšanja prometa.

2. Pogodbenice se zavezujejo, da bodo po najboljših močeh sprejele potrebne ukrepe
 - a) za zavarovanje prometnih poti pred naravnimi nevarnostmi kot tudi
 - b) v območjih s posebnimi obremenitvami iz prometa za zaščito ljudi in okolja;
 - c) za postopno zmanjševanje emisije škodljivih snovi in hrupa vseh nosilcev prometa tudi na osnovi najboljše razpoložljive tehnologije;
 - d) za povečanje prometne varnosti.

8. člen

Postopek za evalvacijo projektov in za meddržavno konzultacijo

1. Pogodbenice se zavezujejo, da bodo pri velikih novogradnjah in pomembnih spremembah ali rekonstrukcijah obstoječih prometnih infrastruktur opravile presoje smotrnosti, presoje vplivov na okolje in analize tveganj ter upoštevale njihove rezultate glede na cilje tega Protokola.

2. Projekte za prometne infrastrukture v alpskem prostoru je potrebno usklajevati in koncentrirati. Vsaka pogodbenica se zavezuje, da bo pri projektih, ki imajo pomemben čezmejni vpliv, najpozneje po predložitvi presoj opravila predhodne konzultacije s pogodbenicami, ki jih to zadeva. Te določbe ne prejudicirajo pravice vsake pogodbenice, da gradi prometne infrastrukture, za katere je bil v okviru njihove pravne ureditve v trenutku sprejetja tega Protokola že sprejet sklep o gradnji ali je bila potreba njihove izgradnje opredeljena z zakonom.

3. Pogodbenice podpirajo močnejše vključevanje prevozne komponente v okoljski menedžment podjetij v svojih deželah.

B) Tehnični ukrepi

9. člen

Javni promet

Za trajnostno ohranitev in izboljšanje poselitvene in gospodarske strukture kot tudi rekreacijskih in prostočasnih aktivnosti v alpskem prostoru se pogodbenice zavezujejo, da bodo spodbujale vzpostavitev in razširitev uporabnikom prijaznih in okolju primernih sistemov javnega prometa.

10. člen

Železniški in ladijski promet

1. Da bi se bolje izkoristila posebna primernost železnice za obvladovanje prometa na velike razdalje kot tudi njeno omrežje za prometno povezanost gospodarstva in turizma alpskih regij, bodo pogodbenice podpirale v okviru svojih pristojnosti

- a) izboljševanje železniških infrastruktur z gradnjo in razvojem velikih čezalpskih osi, vključno z dovoznimi odseki in prilagojenimi terminali;
- b) nadaljnjo optimizacijo obratovanja, kot tudi posodobljenje železnice, predvsem v čezmejnem prometu;
- c) ukrepe s ciljem, da se preusmeri predvsem tovorni promet na večje razdalje na železnico in močnejše harmonizira določanje tarif za prometne infrastrukture;
- d) intermodalne prevozne sisteme, kot tudi nadaljnji razvoj železnice;
- e) povečano uporabo železnice in vzpostavitev uporabnikom prijaznih sinergij med potniškim daljinskim in regionalnim kot tudi lokalnim prometom.

2. Pogodbenice podpirajo okrepljena prizadevanja, da bi se za zmanjšanje deleža tranzitnega tovornega prometa po kopnem bolj uporabljalo zmogljivosti plovbe.

11. člen

Cestni promet

1. Pogodbenice se odpovedujejo gradnji novih cest višjega reda za čezalpski promet.
2. Cestni projekt višjega reda za znotrajalpski promet se lahko udejanji le takrat, če:
 - a) je moč z ustreznimi preventivnimi in kompenzacijskimi ukrepi na osnovi rezultata presoje vplivov na okolje doseči cilje, določene v črki j 2. odstavka 2. člena Alpske konvencije in
 - b) potreb po prevoznih zmogljivostih ni moč zadovoljiti z boljšo izkoriščenostjo obstoječih cestnih in železniških zmogljivosti, z rekonstrukcijo ali novogradnjo železniških in plovnih infrastruktur ter z izboljšanjem kombiniranega prometa kot tudi z nadaljnjimi prometno-organizacijskimi ukrepi in
 - c) je presoja smotrnosti pokazala, da je projekt ekonomičen, da obvlada tveganja in da je rezultat presoje vplivov na okolje pozitiven in
 - d) se upoštevajo plani/programi urejanja prostora in trajnostni razvoj.
3. Zaradi geografskih razmer in poselitvene strukture alpskega prostora, ki vedno ne dovoljuje učinkovitih prometnih povezav s sredstvi javnega prometa, priznavajo pogodbenice v teh odročnih območjih vendarle potrebo po vzpostavitvi in vzdrževanju zadostnih prometnih infrastruktur za funkcionirajoč individualen promet.

12. člen

Zračni promet

1. Ne da bi to zahtevale od drugih regij, se pogodbenice zavezujejo, da bodo kolikor mogoče zmanjševale obremenitve okolja zaradi letalskega prometa, vključno z letalskim hrupom. Ob upoštevanju ciljev tega Protokola si bodo prizadevale omejiti ali po potrebi prepovedati izkrcaje iz zrakoplovov zunaj letališč. Za varovanje divjadi sprejmejo pogodbenice ustrezne ukrepe za časovno in lokalno omejitev nemotoriziranega prostočasnega letalskega prometa.
2. Pogodbenice se zavezujejo, da bodo izboljšale sistem javnega prometa od letališč v bližini Alp v različne alpske regije, da bi bile v stanju zadovoljiti povpraševanje po prometu, ne da bi s tem povečevale obremenitev okolja. V tej zvezi bodo pogodbenice kolikor mogoče omejile novogradnje letališč in večje rekonstrukcije obstoječih letališč v alpskem prostoru.

13. člen

Turistični objekti

1. Pogodbenice se zavezujejo, da bodo ob upoštevanju ciljev tega Protokola preverile vpliv nadaljnje gradnje turističnih objektov na promet in po potrebi sprejele preventivne in kompenzacijske ukrepe za doseg ciljev tega ali drugih protokolov. Pri tem je potrebno dajati prednost javnemu prometu.

2. Pogodbenice bodo podpirale ureditev in ohranitev območij z omejenim prometom in brez prometa, ureditev turističnih krajev, kjer je prepovedana vožnja z avtomobilom, kot tudi ukrepe za spodbujanje prihoda in bivanja počitniških gostov brez avtomobilov.

14. člen

Realni stroški

Da bi z boljšim zaračunavanjem realnih stroškov različnih nosilcev prometa vplivali na učinke usmerjanja prometa, se pogodbenice dogovorijo za udejanjenje načela povzročitelja ter podpirajo razvoj in uporabo obračunskega sistema za ugotavljanje stroškov poti in eksternih stroškov. Cilj je postopna uvedba sistemov pristojbin, specifičnih za posamezne zvrsti prometa, ki bi dovoljevali, da se pravično krijejo realni stroški. Pri tem bi bilo potrebno uvesti sisteme, ki

- a) dajejo prednost uporabi okolju prijaznih nosilcev prometa in prometnih sredstev;
- b) vodijo k uravnovešenejši uporabi prometnih infrastruktur;
- c) stimulirajo k večji izrabi potencialov zmanjševanja okoljskih in socialno-gospodarskih obremenitev s strukturnimi ukrepi in ukrepi urejanja prostora, ki vplivajo na promet.

C) Opazovanje in nadzor

15. člen

Ponudba in uporaba prometnih infrastruktur

1. Pogodbenice se zavezujejo, da bodo v referenčnem dokumentu po enotnem vzorcu evidentirale in periodično ažurirale stanje in razvoj kot tudi uporabo oziroma izboljšanje prometnih infrastruktur in prometnih sistemov višjega reda ter zmanjšanje obremenitev okolja.

2. Na osnovi tega referenčnega dokumenta preverijo pogodbenice, koliko prispevajo izvedbeni ukrepi k doseganju in nadaljnjemu razvoju ciljev Alpske konvencije in še posebej tega Protokola.

16. člen

Cilji kakovosti okolja, standardi in kazalci

1. Pogodbenice določijo cilje kakovosti okolja za dosego trajnostnega prometa in jih udejanjijo.
2. Strinjajo se, da je potrebno imeti na voljo standarde in kazalce, ki so prilagojeni specifičnim razmeram alpskega prostora.
3. Cilj uporabe teh standardov in teh kazalcev je, da se oceni razvoj obremenitev okolja in zdravja zaradi prometa.

III. POGLAVJE

Usklajevanje, raziskovanje, izobraževanje in obveščanje

17. člen

Usklajevanje in obveščanje

Pogodbenice se sporazumejo, da bodo po potrebi organizirale skupna srečanja, da bi

- a) preverile vplive ukrepov, sprejetih v skladu s tem Protokolom;
- b) se med seboj posvetovale pred pomembnimi prometnopolitičnimi odločitvami, ki vplivajo na druge pogodbenice;
- c) spodbujale izmenjavo informacij za izvajanje tega Protokola in pri tem prednostno uporabljale obstoječe informacijske sisteme;
- d) se pred pomembnimi prometnopolitičnimi odločitvami o njih medsebojno obveščale, da bi le-te vključile predvsem v med seboj usklajeno čezmejno politiko urejanja prostora.

18. člen

Raziskovanje in opazovanje

1. Pogodbenice spodbujajo in v tesnem sodelovanju usklajujejo raziskovanja in sistematično opazovanje o soodvisnosti med prometom in okoljem v alpskem prostoru kot tudi o specifičnih tehnoloških razvojih, ki povečujejo ekonomičnost okolju prijaznih prometnih sistemov.
2. Pri preverbi izvajanja tega Protokola pogodbenice ustrezno upoštevajo rezultate skupnega raziskovanja in opazovanja, predvsem pri pripravi metodologije in kriterijev, ki dovoljujejo opisovanje trajnostnega razvoja prometa.
3. Pogodbenice poskrbijo, da se rezultati ustreznih nacionalnih raziskav in sistematičnega opazovanja zbirajo v skupen sistem za stalno opazovanje in informiranje ter da bodo na voljo javnosti v okviru veljavne ureditve.
4. Pogodbenice podpirajo pilotne projekte za udejanjanje trajnostnih prometnih zasnov in tehnologij, usmerjene v praktično uporabo.
5. Pogodbenice podpirajo raziskave o uporabnosti metod intermodalne strateške presoje okolja.

19. člen

Izobraževanje in obveščanje javnosti

Pogodbenice spodbujajo izobraževanje in dodatno usposabljanje kot tudi obveščanje javnosti o ciljih, ukrepih in izvajanju tega Protokola.

IV. POGLAVJE

Nadzor in ocena

20. člen

Izvajanje

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo zagotovile izvajanje tega Protokola s primernimi ukrepi v okviru veljavne ureditve.

21. člen

Nadzor spoštovanja obveznosti iz Protokola

1. Pogodbenice redno poročajo Stalnemu odboru o ukrepih, sprejetih na osnovi tega Protokola. V poročilih je potrebno prikazati tudi učinkovitost sprejetih ukrepov. Alpska konferenca določi časovno zaporedje poročanja.
2. Stalni odbor pregleda poročila zaradi preverjanja, ali so pogodbenice izpolnile svoje obveznosti iz tega Protokola. Od pogodbenic lahko zahteva tudi dodatne informacije ali pa si pridobi informacije iz drugih virov.
3. Stalni odbor sestavi za Alpsko konferenco poročilo o spoštovanju obveznosti pogodbenic iz tega Protokola.
4. Alpska konferenca se seznani s tem poročilom. Če ugotovi, da se obveznosti ne spoštujejo, lahko sprejme priporočila.

22. člen

Presoja učinkovitosti določb

1. Pogodbenice redno preverjajo in presojujejo učinkovitost določb tega Protokola. Če je za uresničevanje njegovih ciljev potrebno, predvidijo sprejetje ustreznih sprememb tega Protokola.
2. V okviru veljavne ureditve sodelujejo pri tem presojanju tudi teritorialne skupnosti. Posvetujejo se lahko tudi z nevladnimi organizacijami, ki so dejavne na tem področju.

V. POGLAVJE

Sklepne določbe

23. člen

Odnos med Alpsko konvencijo in Protokolom

1. Ta Protokol je protokol Alpske konvencije v smislu 2. člena in drugih členov Alpske konvencije, na katere se nanaša.
2. Pogodbenice tega Protokola so lahko samo pogodbenice Alpske konvencije. Vsaka odpoved Alpske konvencije velja tudi kot odpoved tega Protokola.
3. Kadar Alpska konferenca odloča o vprašanjih, ki se nanašajo na ta Protokol, lahko o njih glasujejo samo pogodbenice tega Protokola.

24. člen

Podpis in ratifikacija

1. Ta Protokol je na voljo v podpis vsem podpisnicam Alpske konvencije in Evropski skupnosti, dne 31. oktobra 2000 in pri Republiki Avstriji kot depozitarju od 6. novembra 2000.

2. Ta Protokol prične veljati za pogodbenice, ki so izrazile soglasje, da jih ta Protokol zavezuje, tri mesece po datumu, ko bodo tri države deponirale svoje listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi.

3. Za pogodbenice, ki kasneje izrazijo soglasje, da jih ta Protokol zavezuje, prične Protokol veljati tri mesece po deponiranju listin o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi. Po pričetku veljavnosti spremembe Protokola postane vsaka nova pogodbenica tega Protokola pogodbenica Protokola v spremenjenem besedilu.

25. člen

Notifikacije

Depozitar obvesti v zvezi s tem Protokolom vsako državo, navedeno v preambuli, in Evropsko skupnost o

- a) vsakem podpisu,
- b) deponiranju vsake listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi,
- c) vsakem datumu pričetka veljavnosti,
- d) vsaki izjavi katere od pogodbenic ali podpisnic,
- e) vsakem obvestilu pogodbenice o odpovedi, vključno z datumom, ko prične veljati.

Da bi to potrdili, so podpisniki, pravilno pooblaščen v ta namen, podpisali ta Protokol.

Sestavljeno v Luzernu, dne 31. oktobra 2000, v slovenskem, francoskem, italijanskem in nemškem jeziku, pri čemer so vsa štiri besedila enako obvezujoča, v enem samem izvorniku, ki je deponiran v državnem arhivu Republike Avstrije. Depozitar posreduje vsaki podpisnici overjeno kopijo.